COLLEGEVOORSTEL

Gemeente Soest

Steller advies:
Karen Groenendijk

Afdeling en team:
Ruimte, Ruimtelijke ontwikkeling

Zaaknummer:
130295

Portefeuillehouder:
Aukje Treep-van Hoeckel

Datum:
21 december 2021

Onderwerp:
Delegatie van de bevoegdheid tot technisch-administratieve wijzigingen Omgevingsplan

Openbaar
Is geheimhouding aan de orde?
Nee

Afgestemd met:
Overige:
Afdeling Ruimte/team Ruimtelijke Ontwikkeling

Advies
Waar het gaat om wijzigingen van het Omgevingsplan de raad voor te stellen:

1. Als raad de focus te leggen op besluiten over lokale (beleids)inhoudelijke wijzigingen van het Omgevingsplan.
2. De bevoegdheid tot het nemen van besluiten over onderstaande technisch-administratieve wijzigingen in het Omgevingsplan te delegeren aan B&W.

2a. Technische omzetting van ‘bestemmingsplanregels’ naar ‘Omgevingsplanregels’
2b. Tekstuele correcties
2c. Wijzigingen die noodzakelijk zijn vanwege gewijzigde hogere wet- of regelgeving
2d. Verduidelijking van toelichting
2e. Verwerken van omgevingsvergunningen nadat deze onherroepelijk zijn
2f. Verwerken van aanpassingen in de regels of toelichting vanwege besluiten van de gemeenteraad
2g. Verwerken bestaande wijzigingsbevoegdheden uit

bestemmingsplannen
2h. Deregulering
2i. Het nemen van voorbereidingsbesluiten

Aanleiding
Op 1-7-2022 gaat de Omgevingswet in (onder voorbehoud van het Koninklijk besluit). Doelen van de wet zijn inzichtelijkere regels, de leefomgeving centraal, ruimte voor lokaal maatwerk en snellere, klantgerichtere procedures.
De Omgevingswet vraagt veel veranderingen van gemeenten. Eén van die veranderingen is de invoering van het Omgevingsplan. In plaats van heel veel verschillende bestemmingsplannen hebben gemeenten straks één Omgevingsplan. In eerste instantie vormen de oude bestemmingsplannen en verordeningen in combinatie met overgedragen rijksregels het 'Omgevingsplan van rechtswege'. Maar gemeenten moeten tussen nu en 2029 nog veel aanpassingen doen om tot een inzichtelijk, klantgericht Omgevingswetproof Omgevingsplan te komen.
De gemeenteraad is bevoegd om het Omgevingsplan en wijzigingen daarvan vast te stellen. De gemeenteraad mag echter een deel van die bevoegdheid delegeren aan het college. In een compacte gemeentelijke organisatie met dienstverlening hoog in het vaandel is het belangrijk dat we onze processen en bevoegdheden – passend bij de geest van de wet – zo efficiënt en klantgericht mogelijk inrichten.
Dit voorstel beoogt delegatie van de bevoegdheid om technisch-administratieve wijzigingen door te voeren die vanuit de wet nodig zijn. Beleidsinhoudelijke wijzigingen blijven nadrukkelijk de bevoegdheid van de raad.

Beoogd resultaat
Een voor raad, college en ambtelijke organisatie effectieve en efficiënte werkwijze om van van de bestaande regels (samengevoegd in het Omgevingsplan van rechtswege) naar een inzichtelijk, klantgericht Omgevingswetproof Omgevingsplan te komen.

Argumenten
1. Het is belangrijk dat de raad deze kaderstellende rol en tegelijkertijd volksvertegenwoordigende rol vervult bij (beleids)inhoudelijke wijzigingen van het Omgevingsplan.
Het Omgevingsplan is net als de Omgevingsvisie een kerninstrument waarmee de gemeenteraad kaders stelt voor de ruimtelijke kwaliteit in de gemeente en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.
2. Door technisch-administratieve wijzigingen (die géén gevolgen hebben voor de inhoudelijke sturing van de raad) te delegeren aan B&W zet je de capaciteit van raad, college en ambtelijke organisatie efficiënter in waardoor je sneller de oude regels om kunt vormen naar nieuwe, klantgerichtere

regels.

2a. Technische omzetting van 'bestemmingsplanregels' naar 'Omgevingsplanregels'

We hebben in de huidige bestemmingsplannen heel veel regels. Voor het Omgevingsplan moeten die soms anders worden geformuleerd. Ook moeten we werkingsgebieden toekennen aan regels. Zolang er geen beleidsinhoudelijke wijzigingen zijn, stellen we voor dit te delegeren aan B&W.

2b. Tekstuele correcties

Soms is er onverhoopt sprake van tekstfouten. Bijvoorbeeld een verschrijvingen, een spel- of typefout, een letter, cijfer of opsommingsteken dat is weggevallen of juist dubbel staat. Ook het toevoegen van een ontbrekende begripsbepaling valt hieronder. We stellen voor om ook dit soort tekstuele correcties (die geen beleidsinhoudelijke wijzigingen met zich meebrengen) te delegeren aan B&W.

2c. Wijzigingen die noodzakelijk zijn vanwege gewijzigde hogere wet- of regelgeving

In het omgevingsplan staan ook regels die gebaseerd zijn op wetten of regelingen van het Rijk of de provincie. Als een bepaling in een wet of regeling van een hogere overheid verandert, moet soms ook ons omgevingsplan aangepast worden. Het gaat dan om wijzigingen waarover wij als gemeente geen eigen keuze meer kunnen maken. Als er geen (politieke) beleidsvrijheid is, stellen we voor om van hogerhand opgelegde wijzigingen te delegeren aan B&W.

2d. Verduidelijking van toelichting

Bij elk onderwerp waarover een regel in het Omgevingsplan staat, moet ook een toelichting staan. Dat is nu niet het geval. Vanwege het juridische karakter van het toevoegen danwel verduidelijken van de artikelsgewijze toelichtingen, stellen we voor dit te delegeren aan B&W (zolang er geen beleidsinhoudelijke wijzigingen zijn) om daarmee sneller te kunnen schakelen in het realiseren van duidelijke toelichtingen.

2e. Verwerken van omgevingsvergunningen nadat deze onherroepelijk zijn

Het college is bevoegd om vergunningen te verlenen die afwijken van het Omgevingsplan (al dan niet met advies van de gemeenteraad). We moeten die afwijkende vergunningen wel verwerken in het Omgevingsplan nadat ze onherroepelijk zijn geworden (als er geen bezwaar of beroep meer loopt). Nadat de vergunning onherroepelijk is, is er geen (politieke) beleidsvrijheid meer om via het Omgevingsplan een initiatief alsnog tegen te houden. De aanpassing van het Omgevingsplan heeft daarmee puur een administratief karakter. Daarom stellen we voor om ook dit soort aanpassingen te delegeren aan B&W.

2f. Verwerken van aanpassingen in de regels of toelichting vanwege besluiten van de gemeenteraad

Als de gemeenteraad buiten het Omgevingsplan om beleid of kaders vaststelt die een juridische vertaling nodig hebben in het Omgevingsplan, dan is de aanpassing van het Omgevingsplan in feite een administratief-juridische uitvoeringshandeling. Omdat kaderstelling aan de raad is en uitvoering aan B&W, lijkt het logisch om aanpassingen van het Omgevingsplan als gevolg van door de raad vastgestelde kaders/beleid te delegeren aan B&W.

2g. Verwerken van wijzigingsbevoegdheden uit de bestaande bestemmingsplannen

In sommige bestemmingsplannen zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Daarmee heeft de raad vastgesteld dat de bestemming mag veranderen. Onder de Omgevingswet hebben wijzigingsbevoegdheden geen status meer. Omdat het niet klantgericht is om eerder gedane

toezeggingen over toekomstige wijzigingen niet na te komen (of daarvoor eerst nogmaals een uitgebreide procedure te moeten volgen), stellen we voor aanpassingen van het Omgevingsplan die passen binnen eerdere wijzigingsbevoegdheden te delegeren aan B&W.
2h. Deregulering
De gemeenteraad heeft o.a. in de kadernota de wens geuit tot deregulering. Voorstel is om daar waar deregulering níet leidt tot ander beleid, de aanpassingen te delegeren aan B&W.
2i. Het nemen van voorbereidingsbesluiten
Door een voorbereidingsbesluit te nemen, kun je als gemeente voor een specifiek gebied onwenselijke ontwikkelingen voor maximaal 1 jaar 'in de wacht' zetten. Binnen die tijd kan de gemeenteraad in het Omgevingsplan regels opnemen die juist sturen op wél gewenste ontwikkelingen. De inhoudelijke aanpassing van het Omgevingsplan is uiteraard een bevoegdheid van de raad. Maar ook het nemen van het voorbereidingsbesluit is een raadsbevoegdheid. Met voorbereidingsbesluiten is vaak haast gemoeid. Omdat je deze snel wilt kunnen nemen en een voorbereidingsbesluit op zichzelf geen inhoudelijke veranderingen met zich meebrengt, stellen we tot slot voor om ook het nemen van voorbereidingsbesluiten te delegeren aan B&W.

Kanttekeningen
Met de voorgestelde delegatie beperk je de directe invloed van de raad ten gunste van een snellere dienstverlening aan onze inwoners. Deze beperking heeft echter geen politiek-bestuurlijke lading. Hiermee voorkom je als raad slechts dat je je diverse malen moet buigen over de grote hoeveelheid in etappes doorgevoerde technisch administratieve wijzigingen. De raad kan daardoor de focus leggen op politiek-bestuurlijk *inhoudelijke* wijzigingen wanneer die aan de orde zijn.
Om te zorgen dat de raad wel inzicht heeft in de gedelegeerde besluiten van het college over technisch-administratieve wijzigingen van het Omgevingsplan, worden deze ter inzage gelegd.
Zoals bij punt 2i genoemd, is het procesmatige voorbereidingsbesluit nauw verbonden met een beleidsinhoudelijke afweging over de (on)wenselijkheid van een initiatief. Gezien die nauwe verbondenheid, is het belangrijk dat het college de raad direct na een voorbereidingsbesluit informeert en de raad in de gelegenheid stelt om zich uit te spreken over de wenselijkheid van het voorbereidingsbesluit (en dit besluit zo nodig door B&W kan worden ingetrokken of herzien).

Kosten, baten, dekking

Kosten
Aan het delegatiebesluit zijn geen kosten verbonden.

Baten
Het delegatiebesluit levert tijdwinst op voor gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie. Om hoeveel tijdwinst dit precies gaat, is op dit moment lastig te kwantificeren.

Dekking
Niet van toepassing gezien het besluit geen kosten met zich meebrengt.

Aanpak/evaluatie
De gemeente heeft volgens de wet tot 2029 de tijd om alle bestaande regels die straks landen in het 'Omgevingsplan van rechtswege' om te vormen naar inzichtelijke, klantgerichte, Omgevingswetproof regels. Een deel van deze omvorming is technisch-administratief. Dit zal gezien de grote hoeveelheid werk die hiermee gemoeid is, in etappes plaatsvinden. Een ander deel van de omvorming zal wel (beleids)inhoudelijke gevolgen hebben.
Daarnaast is de verwachting dat er in de periode tot 2029 ook vanuit initiatiefnemers of vanuit de gemeente zelf wensen komen voor (beleids)inhoudelijke wijziging van het Omgevingsplan.
Voor wijziging van het Omgevingsplan geldt in ieder geval de openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht) en de procedurebepalingen in de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit en de Algemene wet bestuursrecht.
Binnen de wettelijk geldende procedures worden alle beleidsinhoudelijke wijzigingen van het Omgevingsplan worden ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.
Gedelegeerde besluiten over technisch-administratieve wijzigingen van het Omgevingsplan worden (ook binnen de wettelijk geldende procedures) aan B&W voorgelegd en ter inzage gelegd voor de gemeenteraad.
Om te zorgen dat de raad wel inzicht heeft in de gedelegeerde besluiten van het college over technisch-administratieve wijzigingen van het Omgevingsplan, worden deze ter inzage gelegd.
Over voorbereidingsbesluiten wordt de gemeenteraad actief geïnformeerd zodat de raad zich uit kan spreken over de wenselijkheid hiervan.

Voorafgaand aan de behandeling van dit voorstel in de gemeenteraad licht de portefeuillehouder dit voorstel toe in de raadswerkgroep Omgevingswet. De werkgroep kent het voorstel nog niet maar is wel al geïnformeerd dat een voorstel voor de raad in voorbereiding is voor de delegatie van technisch-administratieve wijzigingen van het Omgevingsplan.

We weten met zijn allen nog niet hoe alles precies onder de Omgevingswet gaat lopen. Het is daarom belangrijk dat we twee jaar na ingang van de

wet de genomen besluiten en onze werkwijze evalueren. Dat geldt ook voor dit delegatiebesluit. Mocht er tussentijds aanleiding zijn om eerder met elkaar in gesprek te treden, dan wordt dat uiteraard georganiseerd en is er mogelijkheid om zo nodig bij te sturen.

Participatie
Gezien dit besluit een interne werking heeft in de regeling van bevoegdheden van gemeenteraad en college heeft er geen publieksparticipatie plaatsgevonden.

Communicatie
De medewerkers die de technisch-administratieve aanpassingen aan het Omgevingsplan voorbereiden, zijn betrokken bij het opstellen van dit voorstel en worden geïnformeerd over de besluitvormingsprocedure bij vaststelling van dit delegatiebesluit.

Bijlagen
Collegevoorstel Delegatie van de bevoegdheid tot technisch-administratieve wijzigingen Omgevingsplan.pdf (original), Raadsbesluit Delegatie bevoegdheid technisch-administratieve wijzigingen Omgevingsplan.pdf (original), Raadsvoorstel Delegatie van de bevoegdheid tot technisch-administratieve wijzigingen Omgevingsplan.pdf (original)